

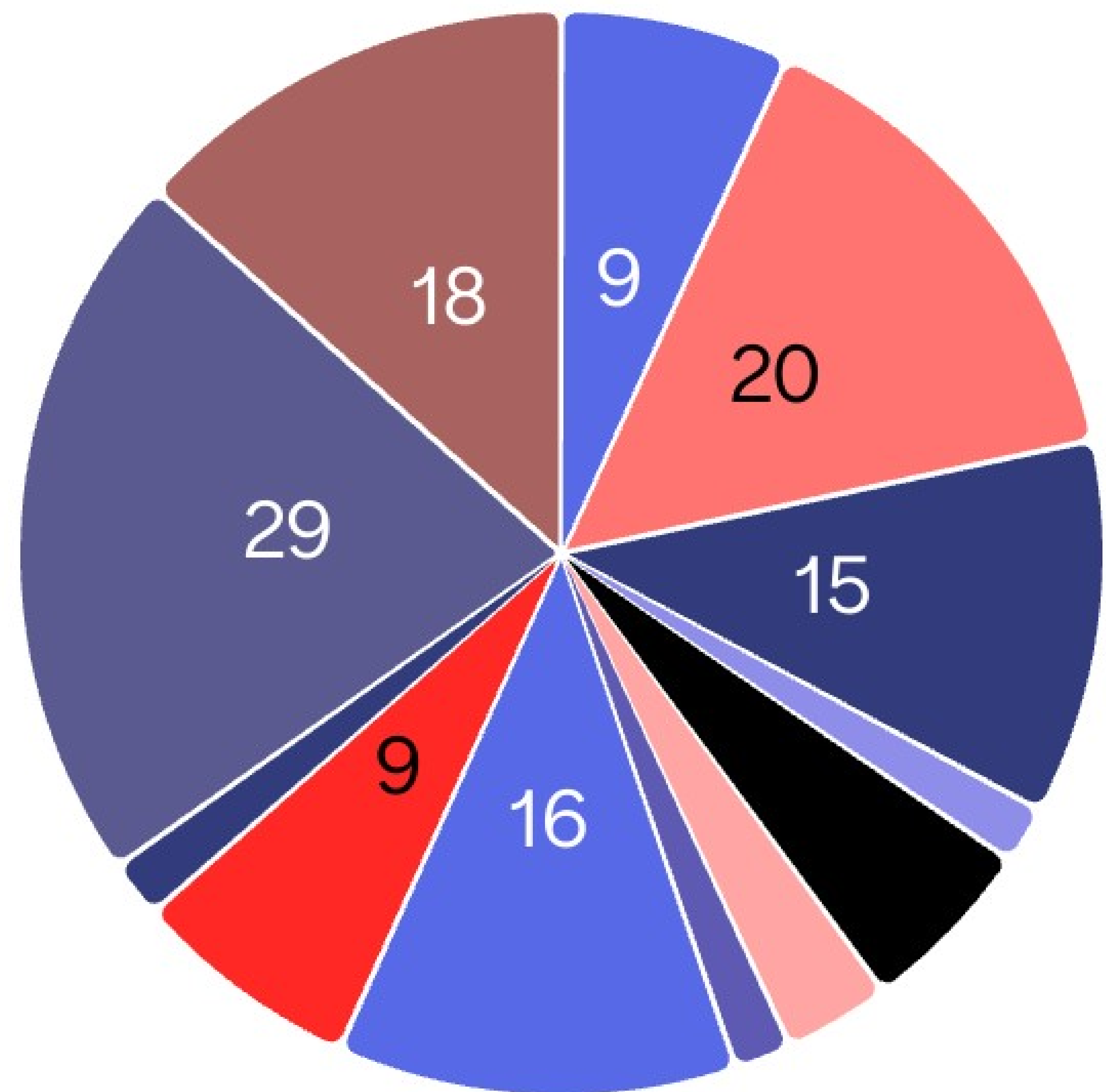
1. Mikä on viimeisin luontohavaintosi tänä keväänä?

257 responses

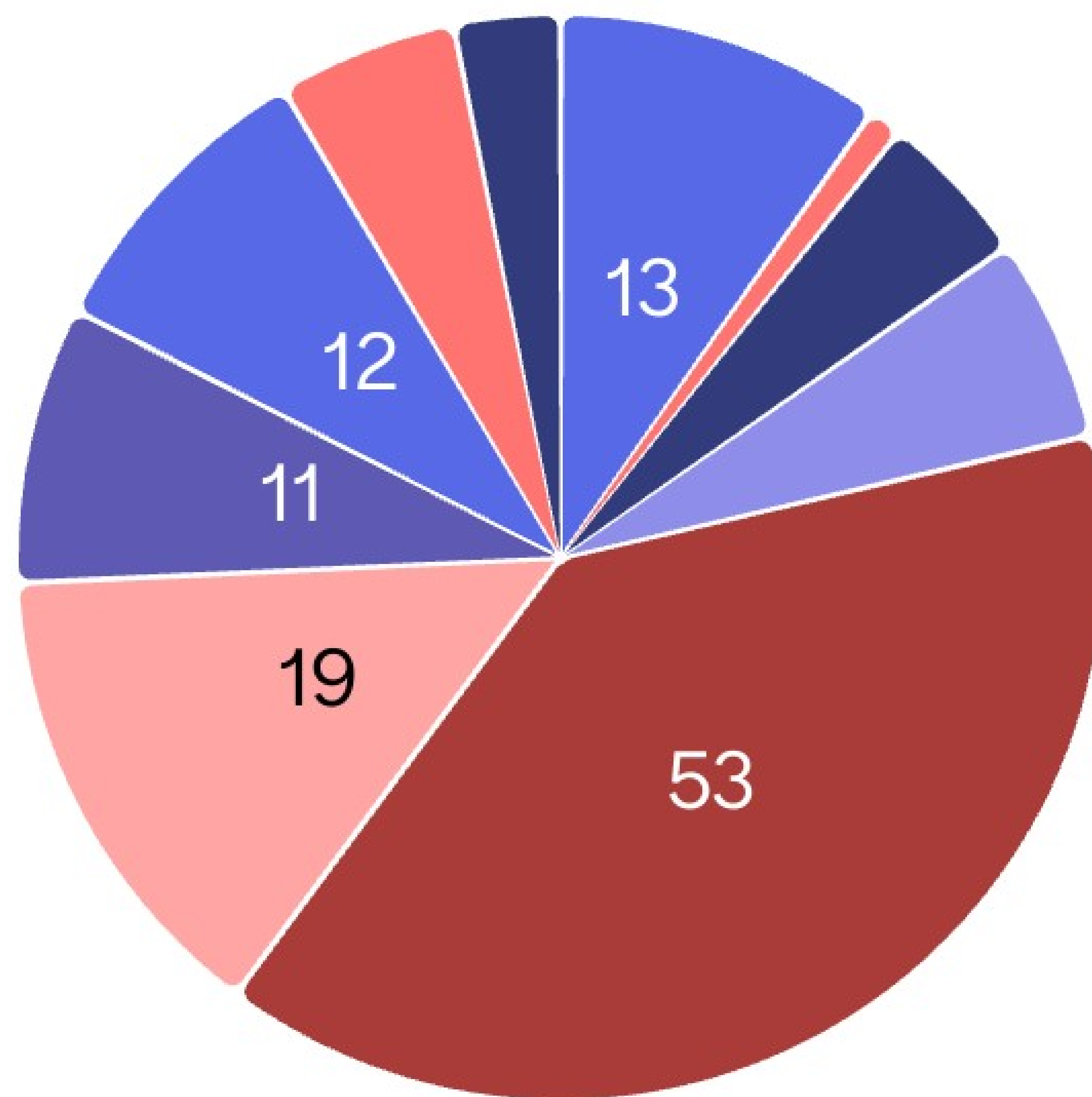
2. Missä maakunnassa asut?

9	Etelä-Karjala /Pohjois-Karjala
20	Etelä-Pohjanmaa
15	Etelä-Savo /Pohjois-Savo
2	Kainuu
7	Keski-Pohjanmaa
4	Keski-Suomi
2	Lappi
16	Päijät-Häme /Kanta-Häme /Pirkanmaa
9	Pohjois-Pohjanmaa
2	Kymenlaakso
29	Uusimaa
18	Varsinais-Suomi / Satakunta

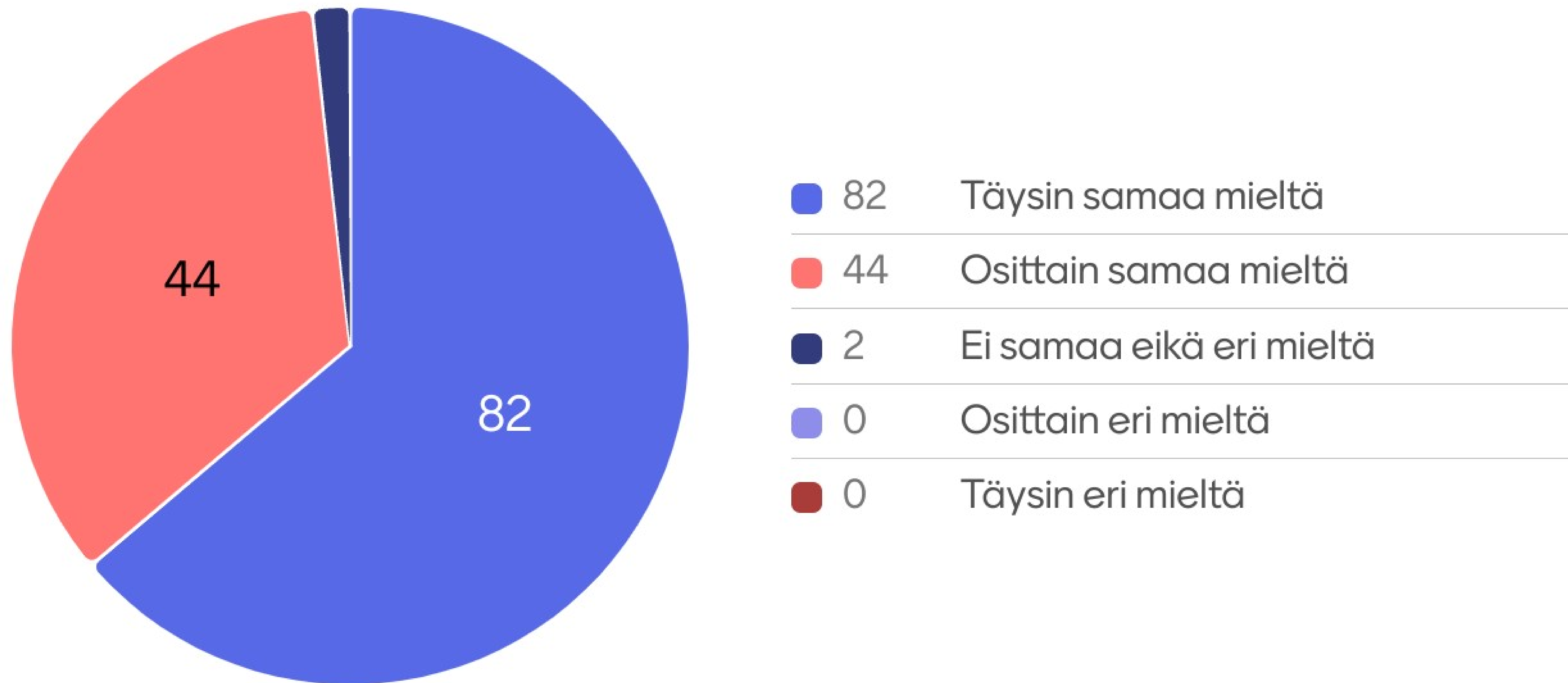
3. Mitä ryhmää edustat?

13	Viljelijä
1	Ympäristöjärjestö
6	Elintarviketeollisuus
8	Neuvoja tai suunnittelija
53	Hallinto
19	Tutkimusorganisaatio
11	Oppilaitos
12	Tuottajajärjestö
7	Muu asiantuntija
4	Ei mikään yllä olevista

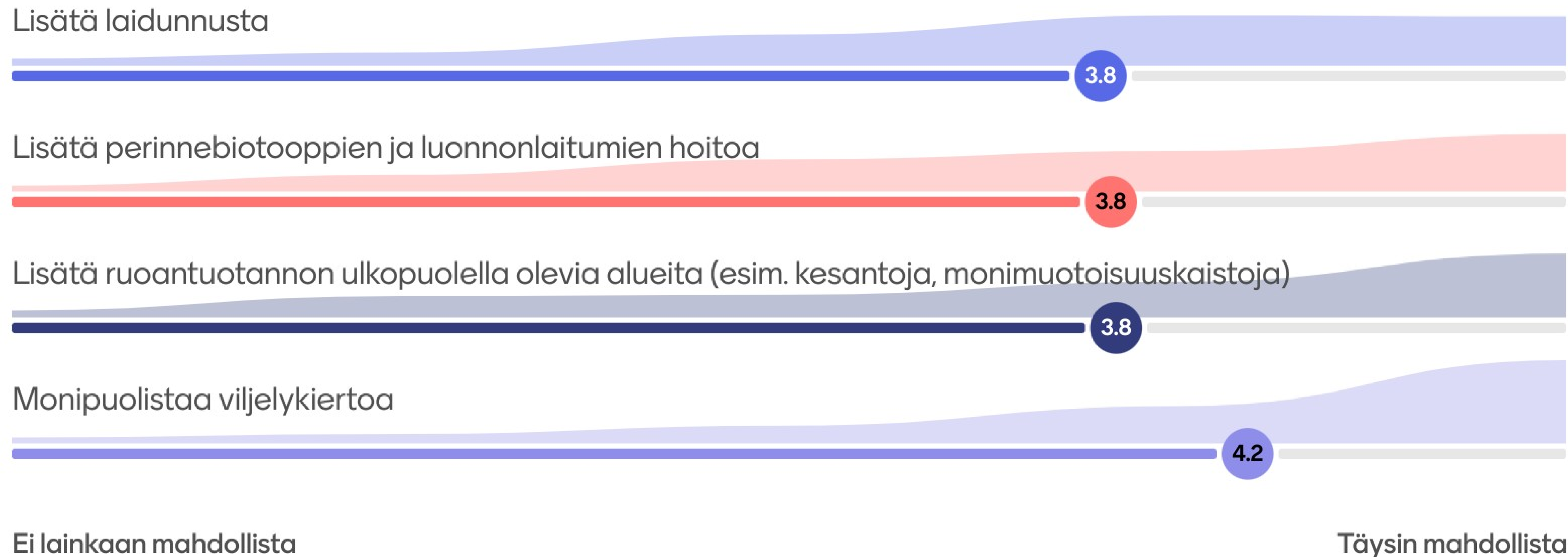

4. Maataloudessa voidaan tehdä nykyistä enemmän toimia luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi

5. (1/2) Mitä maataloudessa olisi mahdollista tehdä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi Suomessa?

5. (2/2) Mitä maataloudessa olisi mahdollista tehdä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi Suomessa?

6. (1/2) Mikä kannustaisi viljelijöitä parhaiten edistämään niittyperhosten, peltolintujen ja pölyttäjien elinoloja?

Ymmärryksen lisääminen monimuotoisuuden hyödyistä viljelylle

3.7

Parempi lajituntemus

3.3

Myönteinen julkisuus jo tehdyistä toimista

4.3

Maataloustukien lisääminen monimuotoisuustoimille

4.4

Ei lainkaan tärkeää

Erittäin tärkeää

6. (2/2) Mikä kannustaisi viljelijöitä parhaiten edistämään niittyperhosten, peltolintujen ja pölyttäjien elinoloja?

7. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Viljelijöiden on saatava vapaaehtoisesti päättää, mitä luontotokeja he tekevät

3.8

Tietyillä alueilla viljelijöille voidaan maksaa luontotoeista enemmän korvauksia, jos siitä on luonnolle erityistä hyötyä

4.1

Tietyillä alueilla viljelijöiltä voidaan vaatia pakollisia monimuotoisuustoimia, jos siitä on luonnolle erityistä hyötyä

2.9

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

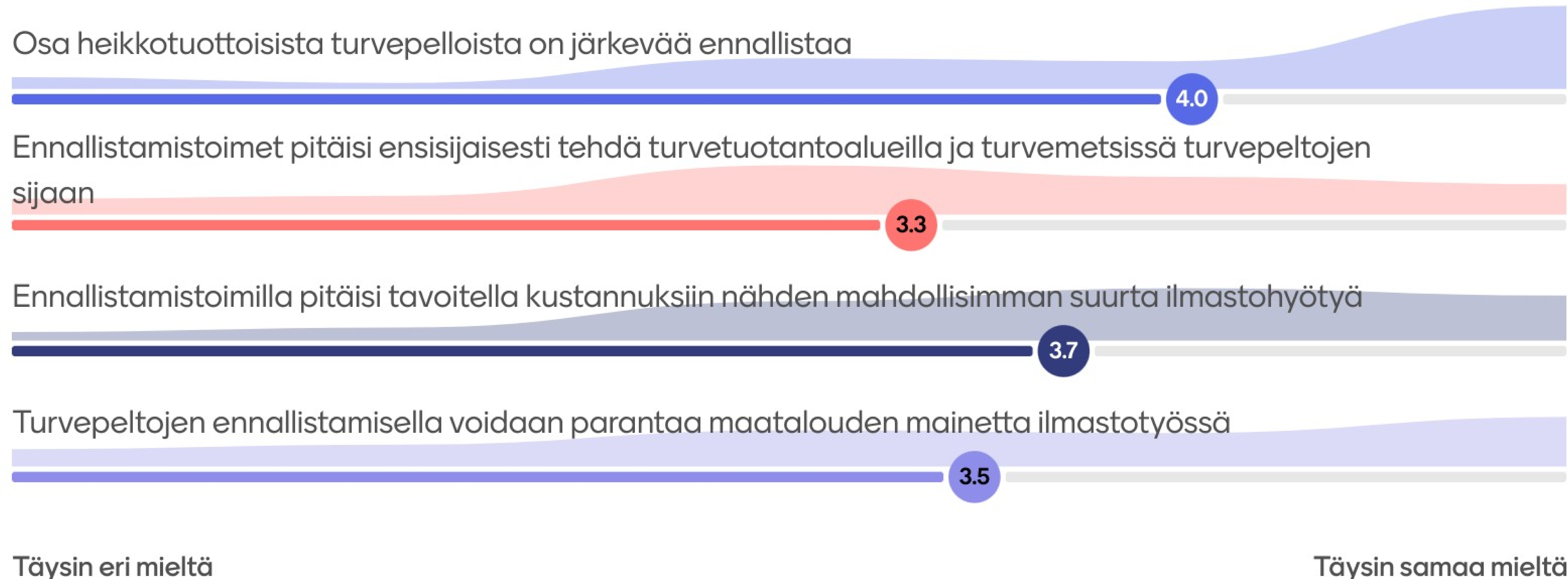

120

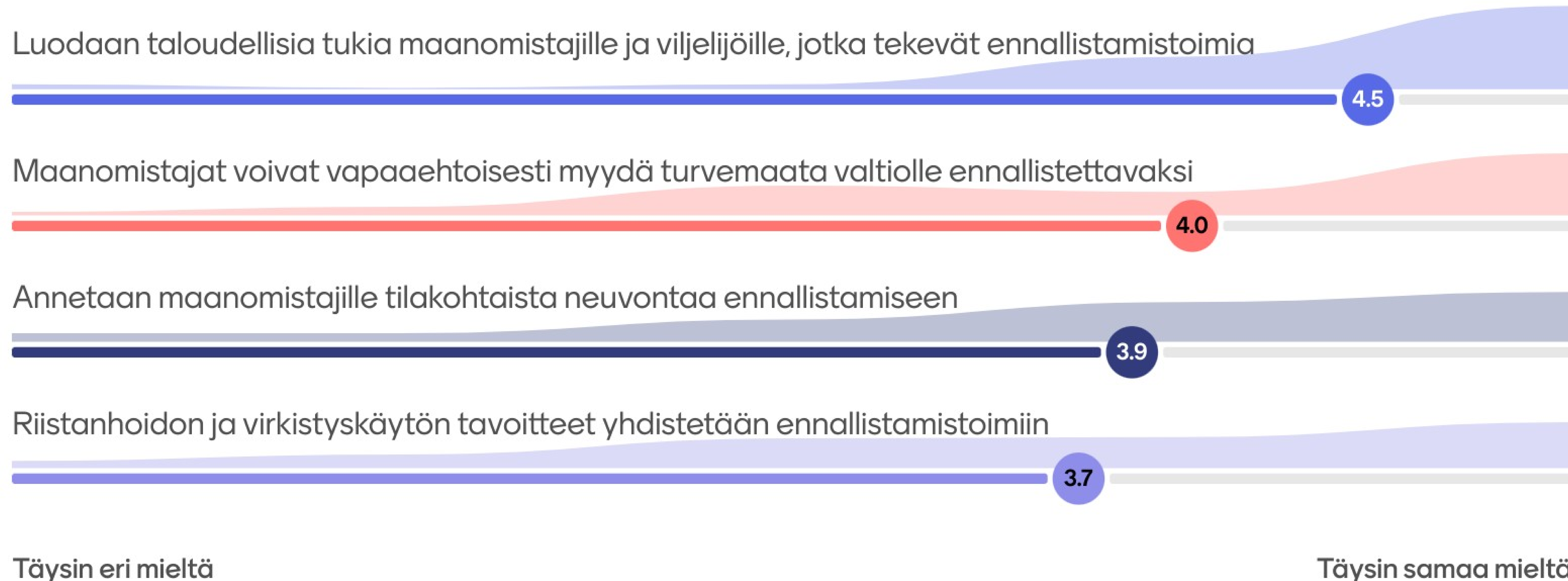

8. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

9. (1/2) Miten turvemaiden ennallistamista voitaisiin merkittävästi lisätä lähivuosina?

9. (2/2) Miten turvemaiden ennallistamista voitaisiin merkittävästi lisätä lähivuosina?

Elintarvikealan yritykset kannustavat viljelijöitä turvepeltojen ennallistamistoimiin

3.3

Kannustetaan maatalouspolitiikalla nykyistä vahvemmin turvepeltojen ennallistamiseen

3.5

Kehitetään kosteikkoviljelyn toimintaketjua ja markkinoita

3.5

Koulutetaan suunnittelijoita ja urakoitsijoita toteuttamaan ennallistamistoimia

3.7

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

laadukkaat, määrälliset
(mm. eurot)
vaikutustenarvioinnit

Agroforestry would offer many possibilities for nature restoration while maintaining agricultural productivity at the same time. Examples are forest grazing, restoring wood pastures, riparian buffers,

Nopeimmin ryhdyttävä toimeen häviämisvaarassa olevien lintujen, kuten peltosirkun, suojelemiseksi.

Riittävä korvaus
tuottajille

Elintarviketeollisuus ja kauppa veloitetaan maksamaan tuottajalle vastuullisuuslisiä ,riittävää sellaista, ennallistamistoimenpiteistä.

Selkeät pelisäännöt ennallistamiseen vs. varsinainen ruoantuotanto/omavaraisuudesta huolehtiminen/huoltovarmuuden varmistaminen. Näiden järkevä yhteensovittaminen melkoinen haaste.

Turvepeltojen vettämisessä pitää edellyttää ammattitaitoisen suunnittelijan laatima suunnitelma. Lisäksi tarvitaan tietoa viljelyssä olevien peltojen pohjavedenkorkeudesta nyt.

Luontoarvokauppaa kannattaa kehittää, MTK:lla tulossa kauppapaikka näille kohteille.

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

Kaupat mainostavat tuotteita kestäväällä tavalla tehtynä. Heidän on pakko alkaa maksamaan tuottajille siitä mainonnasta.

hedgerows, windbreaks, ally cropping, mushroom cultivation, forest farming (= active cultivation of non- wood forest products). Many AF examples from around Europe which would also work in Finland

Tehkää sellainen suunnitelma, ettei meille tule nälkä.

Ennallistaminen ja tehokas ruuantuotanto pitää olla mahdollista.

Haliinto on itse aiheuttanut luontokatoa todella tiukoilla tulkinnoilla peltotukipuolella

Suunnitelmaan tarvitaan paljon vaihtoehtoisia toimia, jotta viljelijä voi valita itselleen sopivimmat.

Suunnitelmaan mittarit eli edistymisen toteaminen

maatalouden vesitalouden suunnittelu on myös tärkeä!

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

kummasti ristiriidassa hallituksen puoliväliriihen kanssa, jossa turvemaat tunnustettiin kriittiseksi. Samoin ristiriitaa tulevan CAP kanssa, jos ympäristö- ja maatalouspolitiikka saa olla ristiriidass

Peltoojituksien, erityisesti peruskuivatutushankkeissa kaksitasouomien hyväksyminen ennallistamistoimenpiteenä! Kaisa Västilän mukaan kaksitasouomat lisäävät monimuotoisuutta, parantavat vesien tilaa

Olen iloinen, että MMM on ennallistamisasetuksen takana. Turvemaiden ennallistaminen todella tärkeä, mutta myös perinnebiotoopit. Metsässä myös aukkoja ovat tärkeitä LuMo elementtejä.

Luonnonlaitumet ja niiden hoitajat tarvitsevat kipeästi rahallista kansallista tukea, nyt. Alueita menetetään kovaa vauhtia kapeiden katselmustulkintojen takia.

Nykyinen systeemi on johtanut siihen, että peltojen reunat 'siistitään' pensaista ja yksittäispuista. Toivottavasti päästään nyt toiseen suuntaan.

Luonnonmonimuotoisuus on tärkeää, mutta on muistettava ylläpitää myös Suomen huoltovarmuutta ja maataloustuotantoa! Ehkä enemmän "pakolliset" toimet niille, jotka "rehunurmet" vain niittävät maahan..

Vesistöjen rantapeloilla suojakaistaleveyksien, rantaniittyjen sekä vetisyyden kasvattaminen ja avoimuuden lisääminen. Muutoin esim.jouhisorsa kannat menetetään. Pedot ja maatalouskoneet tuhoaa pesät.

Ennallistamissuunnitelma ja cap täytyy saada keskustelemaan keskenään.

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

Laajapohjainen valmistelu tarvitaan.

Tärkein pohja lisätä maatalouden ennallistamistoimia on lisätä maisematason monimuotoisuutta, sillä se luo lajien elinympäristölle edellytykset. Tukipolitiikalla pitäisi pyrkiä tähän

Hallinto voisi tukea uusien perinnebiotooppialueiden hoitoa antamalla viljelijöille ja karjankasvattajille tietoa siitä, missä on vanhoja laidunalueita joita voisi ottaa hoidettavaksi.

Kuten alustuksessa mainittiin, tulee ennallistamistoimien ehdottomasti olla viljelijöille vapaaehtoisia. Markkinoilta tulee saada korvaus tehtävistä toimista.

Lisää luomutuotantoa sekä pientareiden ja vesistöjen rantojen niitto ja heinän poisto. Nämä toimet lisää kukkivia kasveja ja antaa ruokaa hyönteisille. -> linnuille.

Huoltovarmuuden varmistaminen

Laajaa yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa tarvitaan.

Biohiilen mahdollisuudet käyttöön myös ennallistamistoimissa.

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

Tukivalvonnassa ei saisi olla liian tiukka, jos kasvulohkoissa hieman puustoa tai kivilouhikkoa tai vanhoja latoja

Turvevaltaisilla alueilla on miljoonien investoinnit (lypsykarja ja biokaasu) jäissä koska tietoa ei ole tohtiiko investoida, kun iso osa pelloista turvepeltoja.

Maanviljelijöiden tavoittaminen paremmaksi jo suunnitteluvaiheessa.

aurinkopaneelien/tuulivoimaloiden/kaupunkien alle kaadetaan metsää tuhansia hehtaareita ja kukaan ei tällöin puhu luontokadosta mitään. Pitäisikö ennallistaa näitäkin?

Kasvipohjaiseen ruuantuotantojärjestelmään siirtyminen on väistämätöntä. Kun tämä tapahtuu pikkuhiljaa, peltotilaa vapautuu muuhun käyttöön. Esim uudelleen metsittäminen

Agrometsäviljely ei nyt ole mahdollista. Pitäisi olla.

Kuinka paljon hallinnon näkemykset poikkeavat käytännön työn toteuttajien näkemyksistä? Miten tätä mahdollista kuilua voitaisiin kaventaa?

Maalaisjärki valmistelussa erittäin tärkeää

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

Viljelijät, joilla turvepeltoja, roikkuvat löysässä hirressä, kun tulevaisuus epävarmaa

Rahoituksen merkitys motivoinnissa. Kaupan alan rooli tuottajahintojen nostamisessa.

Taloustieteen ns. second best-ajattelu on tärkeä ohje. Kun parasta ratkaisua ei saada edistettyä jostain syistä, uutta ratkaisua voi olla tarpeen hakea ennakoluulottomasti monien toimien yhdistelmistä

Mitä toimia ennallistamiseen suositaankin, tarvitaan niistä korvaus viljelijälle. Parasta tietysti olisi, että tuottajahinnat vastaisivat kuluja ja mahdollistaisivat maanviljelyn ja ympäristötoimet.

Peltovuokrausrakenne, miten näiden kanssa motivointi ja toteutus parhaalla tavalla järjestetään?

Vuokrapeltojen huomioiminen, päätöksenteko ei ole vuokraajalla

Lihantuotannon luomuosuuden lisääminen merkitys, miten sitä edistetään parhaalla mahdollisella tavalla?

Ennallistamissuunnitelman toimenpiteissä kannattaa ottaa huomioon esimerkiksi kaksitasouomat, jotka edistävät tutkitusti luonnon monimuotoisuutta.

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

Tämän tilaisuuden kysymykset olisi hyvä osoittaa viljelijöille. Tässä tilaisuudessa vain 4 viljelijää. Kysymykset viljelyn mahdollisuuksista sellaiset, ette niihin muut kuin viljelijät voi vastata.

Huomioon Suomen maatalousmaiseman jo luonnostaan monimuotoiset erityispiirteet, erityisesti EU suuntaan

Ruuantuotannossa olevat turvepellot tärkeitä säilyttää tuotannossa ja niiden taloudellinen arvo turvata, jos kotieläintuotantoa halutaan Suomessa säilyttää ja sitä voidaan edelleen kehittää.

Kun Suomen pinta-alasta jo yli 75 % on metsiä, mitä lisähyötyä saadaan peltometsäviljelystä ja miten se perustellaan

Vahvojen agroekosysteemien hyödyt vahvistuvat jatkuvasti. Innovaatio vaatii jossain määrin lupaa epäonnistua. Minkä tahansa suunnitelman on mahdollistettava dynaaminen hallinta.

Perinnebiotooppien hoito on yhteiskunnalle pitkällä aikavälillä hyvin kallista luonnonhoitoa. Se myös vaatii kannattavan karjatalouden. Lemmikkien avulla ei hoito suuressa mittakaavassa voi toimia.

Luomutuotannon ja Moma-tuen nykyisten ongelmien ratkaiseminen kuntoon. Luomun sopimusehdoista tulee kasvun esteitä. Moma-tukialueiden kohdalla on heitetty uusilla tulkinnoilla alueita ulos.

Toimien oltava maataloudelle kannattavia ja tukia ohjattava toteuttamiseen. Esim. mehiläispölytyksen hyödyntäminen lisää tuottoa, mahdollistaa monipuolisemman viljelyn ja edistää monimuotoisuutta.

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

Vesiympäristöä ei näy missään, se pitää jotenkin ottaa mykaan ennallistamiseen

Pellot ovat maatalouden tärkeintä tuotanto-omaisuutta ja omistajalla on oikeus tässäkin päättää, miten omaisuuttaan maatalan kokonaisuudessa käyttää.

Puskattomien tienpientareiden niiton myöhentäminen olisi merkittävä monimuotoisuutta lisäävä asia. Aikaisessa niitossa usein kyse tottumuksesta ja tietämättömyydestä ja ylisiisteydestä.

Vahva tieteelliseen tutkimukseen ja käytännössä todennettuun tietoon perustuva suunnitelma. Alueiden luonnonolot otettava huomioon mutta viljelijöille lohkokohtaiset toimet prioriteetti.

Kun luomualan kehitys on nyt pysähtynyt ja aiemmin hoidossa olleista pebi-alueista on lähtenyt pois hehtaareita näille saa näkyviin selvän lisäyksen vuoteen 2030 laskentahetkellä kun esteet poistetaan

Yksityisten mailla toimiin tarvitaan taloudellisesti kannattavia tukia ja niin, että joku muu tekee käytännön toimet, osto ennallistettaviksi olisi hyvä toimi.

Riittävä tuki viljelijöille - toimia voivat tehdä muutkin niihin erikoistuvat ammattilaiset

Antakaa tukea esim. kosteikkojen tekemiseen ja panostakaa koulutukseen ja palkallisiin harjoittelupaikkoihin julkisella sektorilla, jotta saadaan osaamista ja työllisyyttä alalle.

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

Pitkän aikavälin suunnitelma, jossa mukana eri skenaarioita huoltovarmuuden takaamiseksi, kuten turvemaiden typpivarannon hyödyntämisoptio ruoantuotannossa tilanteessa, jossa tuontipanoksia ei ole.

Viljelijäkontaktia voisi hakea myös jonkinlaisen kyselyn kautta ja pyytää vaikkapa alueellisia MTK:n porukoita levittämään kyselyä.

Jospa otettaisiin käyttöön "oikeaa" tutkimustietoa, eikä mitään "on sovittu, että.. tietoa" ja tämän pohjalta tehtäisiin päätöksiä.

Turvepellon määritelmä keskeinen kun ennallistamishehtaareita suunnitellaan. Viljavuusanalyysien mukainen turvepellon määrä eroaa ja on vähemmän kuin maannostietokannan tai vastaavien tiedot.

Rahoitus on iso kysymysmerkki. Kuka kaiken maksaa, kuluttajat ja asiakkaat eivät ole kiinnostuneita maksamaan lakisääteisiä toimia. Lisäarvot ovat jotain muuta kuin lakisääteiset toimet.

Tarvitaan myös rohkeutta nostaa sille vaikeita asioita (mm rahoitus, byrokratia). On aina samat viljelijät esittävät omia parhaita toimeja mutta luomulaiduntila on harvinaisuus, ei voi yleistää

Jotkut yritykset ovat nyt poimimassa rusinoita pullasta. Viina voi olla turvepeltovapaata, mutta kotieläintuotanto ne turvepeltoviljat sitten joutuu syömään.

Loistava kun alaa kuullaan, toivottavasti se oikeasti näkyy tulevassa suunnitelmassa. Ja varsinkin asetuksessa.

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

Mitä tapahtuu turvepeltojen vakuusarvoille? Voi olla kriittinen asia monen kotieläintilan taloudellisen kannattavuuden takana.

Niin kuin tuossa viljelijä sanoi, kun vaan ei hyvät tavoitteet jäisi byrokratian jalkoihin. Jos elintarviketeollisuuden kannustus on sitä, että Anora ei osta turvepeltojen viljaa, niin ei kannusta!

Huom! Kannustaminen on eri asia kuin painostaminen tai pakottaminen.

Mikko Piippo nosti esiin hyvän kommentin: nykyiset viljelyn monimuotoistamistoimet eivät näy tilastoissa. Miten ne saadaan näkyviin?

Kosteikko-osaaminen kasvuun - hankkeessa suunnittelemme parhaillaan kosteikkosuunnitteluun ja - toteuttamiseen liittyvää koulutusta. Teemme mielellämme yhteistyötä. www.oamk.fi/kosteikko-osaaminen

Turvepellot eivät ole kaiken pahan takana, joten ei niihin voi kaikkea ennallistamista kohdentaa.

Monipuoliset turvemaat: Kestäviä ratkaisuja ja mahdollisuuksia maanomistajille -tilaisuus 1.10.2025. Täällä mm. markkinoimme syksyn aluetilaisuuksia. <https://tapahtuma.oamk.fi/turvemaatilaisuus>

Lähestykää asiaa käytännön näkökulmasta

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

Ennallistamistoimien tuettava huoltovarmuutta ja kilpailukykyä. Hintavetoinen elintarvikemarkkina ei rahoita tätä harjoitusta. CAP-rahast eivät tähän riitä, niillä turvattava ruuantuotanto.

Peltojen hiilensidonta vielä harkintaan

Muut toimijat kuin viljelijät mukaan toimimaan

mahdollisimman vähän byrokratiaa

Kokonaiskuva ja sen kompleksisuuden analysointi. Riski- ja talousanalyysi pohjaksi käytännön toimenpiteille. Koko yhteiskunta kaikessa maankäytössä mukaan, myös rakennettu ympäristö.

maataloustuet on tarkoitettu ruuan tuotantoon, turvaamaan ruoka Suomessa. Tämän takia maataloustuilla EI VOIDA ohjata monimuotoisuusarvojen lisäämistä, jollei lisärahoitusta saada. (muutoin ruoka loppuu)

Datasäädöksen toimeenpano mukaan siten, että se mahdollistaa arvonnäin tuottajalle, jotta viljelyinvestointeihin saadaan kannattavuutta ja voimme yhdessä koko ruokaketjussa maksaa luonnolle takaisin.

Ihminen on kekseliäs. Byrokratia pyrkii huolehtimaan siitä, ettei järjestelmää väärinkäytetä. Emme halua viherpesun leimaa myöskään.

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

Ennallistamistoimia tehtäessä täytyy pitää mielessä huoltovarmuus, eli ruoantuotantoa ei saa vaikeuttaa niin, että maamme omavaraisuus kärsii.

Tasa arvo ja maanomistajien oikeusturva

Kokonaisuuskuva: Suomessa on mahdollisuus ottaa osan peltoalan ois käytännöstä ja kasvata luomutuotannon, mutta vaan jos samalla muutetaan ruokavalion. Uusia elinkeinoja tarvitaan

Ei pidä keskittyä pelkästään ennallistamisen kustannuksiin vaan on huomioitava myös ennallistamisen hyödyt vaikkakin suurin osa niistä on vaikeasti todennettavia markkinattomia hyötyjä.

Voisi tehdä sellaisen järjestelmän, missä ei tule lisää byrokratiaa. Yhtään enempää byrokratiaa ei tarvita

ennallistamistoimia valtion ja kuntien ja seurakuntien maille (muut toimijat ja maanomistajat kuin viljelijät toimimaan myös, ei tätä voi säilyttää viljelijöille, on yhteiskunnan asia)

Luontoarvomarkkinoiden edistämiseen jo olemassa olevat keinot käyttöön (BOOST-tutkimukseen perustuva luontoarvohehtaarilaskenta) ja hyvä vuorovaikutus asiantuntijoiden, tutkijoiden ja kentän välillä.

Oikein hyvä webinaari!
Yhteenveto oli mahtava.
Kiitos!

10. Muita terveisiä ennallistamissuunnitelman valmisteluun? (noin 50 sanaa per vastaus)

Kiitos hyvästä tilaisuudesta. Näitä järjestetään toivottavast säännöllisesti koko suunnitelman valmistelun ajan. Yhteistyötä ja keskustelua tarvitaan.

Miten vetetyn turvepellon vesi saadaan pysymään poissa naapurilohkolta? Vettäminen tuntuu ongelmalliselta toimenpiteeltä, joten mahdollisimman pieneen vetettävään alaan tulisi pohdinnassa päätyä.

Tiloilla jo aktiiviviljelyn tai -tuotannon lopettaneet tulisi ottaa paremmin huomioon näissä talkoissa. Se pitäisi maaseudun myös paremmin asuttuna.

Kokonaisuuksien hahmottaminen on erittäin tärkeää. Yhdessä tekeminen, niin ettei ketään ruokaketjun toimijaa jätetä ulos. Maanviljelijöiden syylistäminen ei auta ketään.

Otettiin esille, että elintarviketeollisuuden tulisi maksaa lumo-toimista. Tämä edellyttää, että kuluttajat ovat valmiita maksamaan näistä toimista tuotteissa.

Mistä löytyy turvepeltojen vettämiselle osaavat tekijät? Sopivat paikat, suunnittelijat, osaavat kaivurikukset? 2040 tulee pian ja kaikkea vettämistä ei voi tehdä 2038-2039.

Kiitos paljon tästä hyvästä tilaisuudesta!